Τα θέματα προέρχονται και αντλήθηκαν από την πλατφόρμα της Τράπεζας Θεμάτων Διαβαθμισμένης Δυσκολίας που αναπτύχθηκε (MIS5070818-Τράπεζα θεμάτων Διαβαθμισμένης Δυσκολίας για τη Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση, Γενικό Λύκειο-ΕΠΑΛ) και είναι διαδικτυακά στο δικτυακό τόπο του Ινστιτούτου Εκπαιδευτικής Πολιτικής (Ι.Ε.Π.) στη διεύθυνση (http://iep.edu.gr/el/trapeza-thematon-arxiki-selida)

1

ΘΕΜΑ 4

Δίνονται οι συναρτήσεις $\varphi(x) = -x^2, x \in \mathbb{R}$ και $f(x) = -x^2 + 2x + 1, x \in \mathbb{R}$.

α) Να αποδείξετε ότι $f(x) = -(x-1)^2 + 2$ για κάθε $x \in \mathbb{R}$ και στη συνέχεια, με τη βοήθεια της γραφικής παράστασης της συνάρτησης φ, που φαίνεται στο παρακάτω σχήμα, να παραστήσετε γραφικά τη συνάρτηση f.

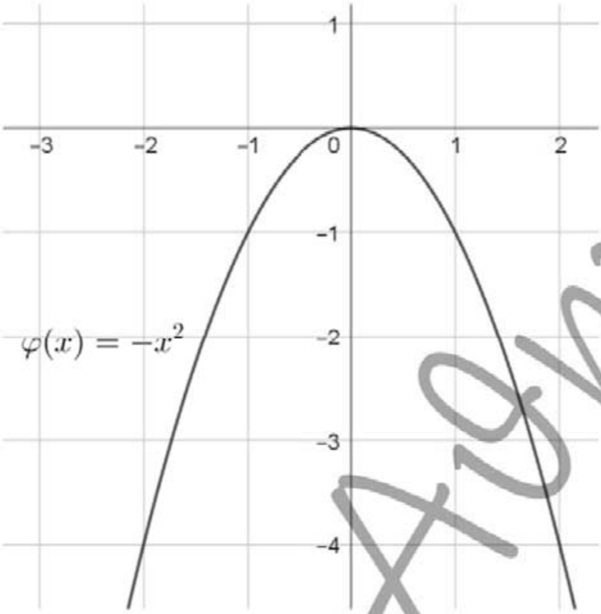

(Μονάδες 10)

β) Με τη βοήθεια της γραφικής παράστασης της συνάρτησης f να βρείτε:

i. Τα διαστήματα στα οποία η συνάρτηση f είναι γνησίως μονότονη.

(Μονάδες 5)

ii. Το ολικό ακρότατο της f καθώς και τη θέση του.

(Μονάδες 5)

iii. Το πλήθος των ριζών της εξίσωσης $f(x) = \kappa, \kappa < 2$. Να αιτιολογήσετε την απάντησή σας.

(Μονάδες 5)

6ο ΓΕΛ Αθηνών

1 Α
ΛΥΣΗ

α) Ο τύπος της συνάρτησης f διαδοχικά γράφεται:

$$\begin{aligned} f(x) &= -x^2 + 2x + 1 = \\ &= -x^2 + 2x - 1 + 2 = \\ &= -(x^2 - 2x + 1) + 2 = \\ &= -(x-1)^2 + 2. \end{aligned}$$

Εναλλακτικά, ξεκινώντας από το ζητούμενο έχουμε:

$$\begin{aligned} &-(x-1)^2 + 2 = \\ &= -(x^2 - 2x + 1) + 2 = \\ &= -x^2 + 2x - 1 + 2 = \\ &= -x^2 + 2x + 1 = f(x). \end{aligned}$$

Παρατηρούμε ότι $f(x) = \varphi(x-1) + 2$. Άρα, η γραφική παράσταση της f προκύπτει από μετατόπιση της γραφικής παράστασης της φ κατά μία μονάδα δεξιά και δύο μονάδες απάνω:

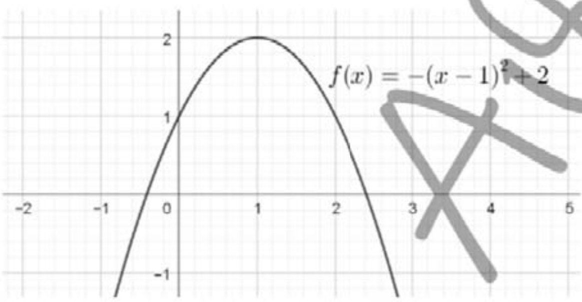

β)

i. Από τη γραφική της παράσταση, προκύπτει ότι η f είναι γνησίως αύξουσα στο διάστημα $(-\infty, 1]$ και γνησίως φθίνουσα στο διάστημα $[1, +\infty)$.

ii. Η f παρουσιάζει ολικό μέγιστο στο $x_0 = 1$ το $f(1) = 2$.

iii. Οι ρίζες της εξίσωσης $f(x) = \kappa$, $\kappa < 2$ είναι οι τετμημένες των σημείων τομής της γραφικής παράστασης της f με την οριζόντια ευθεία y$= \kappa$.

Από τη γραφική παράσταση προκύπτει ότι για $\kappa < 2$, υπάρχουν δύο σημεία τομής. Άρα, η εξίσωση έχει δύο ρίζες.

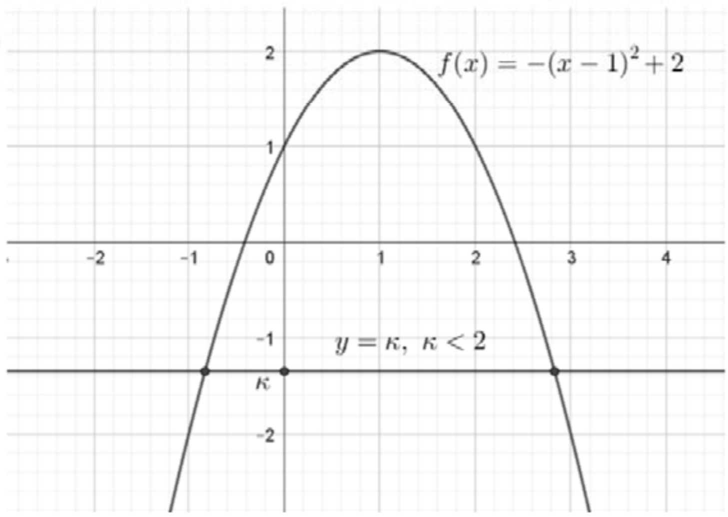

2

ΘΕΜΑ 2

Δίνεται η συνάρτηση $f(x) = x^2 - 4x + 5$, $x \in \mathbb{R}$.

α) Να δείξετε ότι η f γράφεται στη μορφή $f(x) = (x-2)^2 + 1$.

(Μονάδες 10)

β) Να αναφέρετε με ποιες μετατοπίσεις της $y(x) = x^2$ προκύπτει η γραφική παράσταση της συνάρτησης f, την οποία και να χαράξετε στο σύστημα συντεταγμένων που ακολουθεί.

(Μονάδες 15)

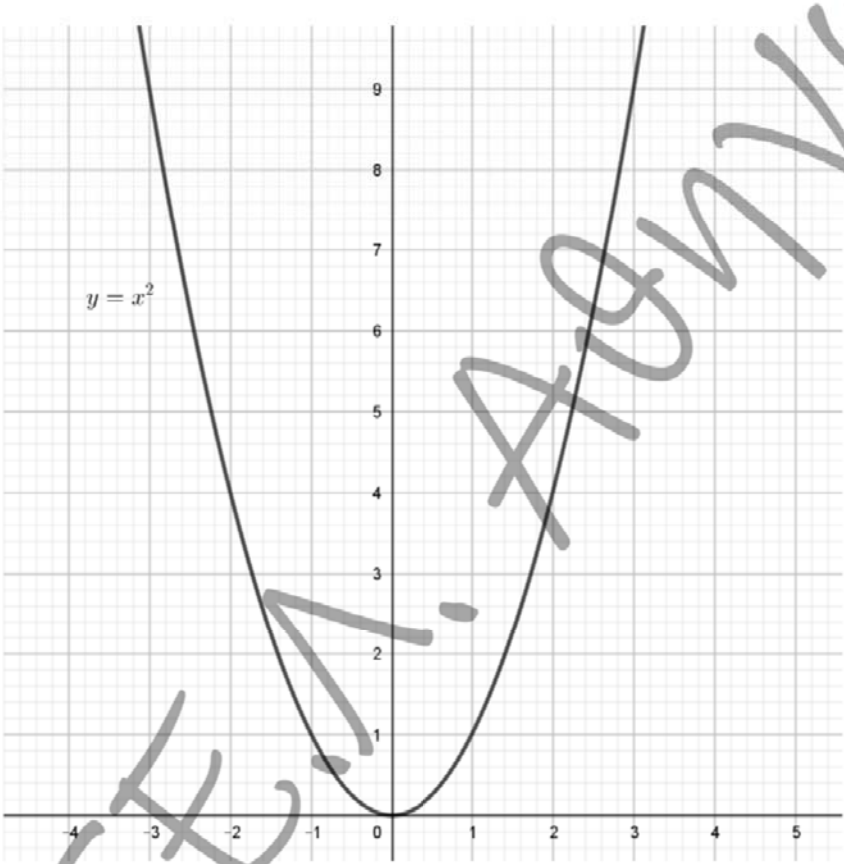

2 Α

ΛΥΣΗ

α) Ο τύπος της συνάρτησης f διαδοχικά γράφεται:

$$\begin{aligned} f(x) &= x^2 - 4x + 5 = \\ &= x^2 - 4x + 4 + 1 = \\ &= x^2 - 2 \cdot 2 \cdot x + 2^2 + 1 \\ &= (x-2)^2 + 1. \end{aligned}$$

β) Παρατηρούμε ότι $f(x) = y(x-2) + 1$. Άρα, η γραφική παράσταση της f προκύπτει από μετατόπιση της γραφικής παράστασης της $y(x) = x^2$ κατά δύο μονάδες δεξιά και μία μονάδα προς τα πάνω.

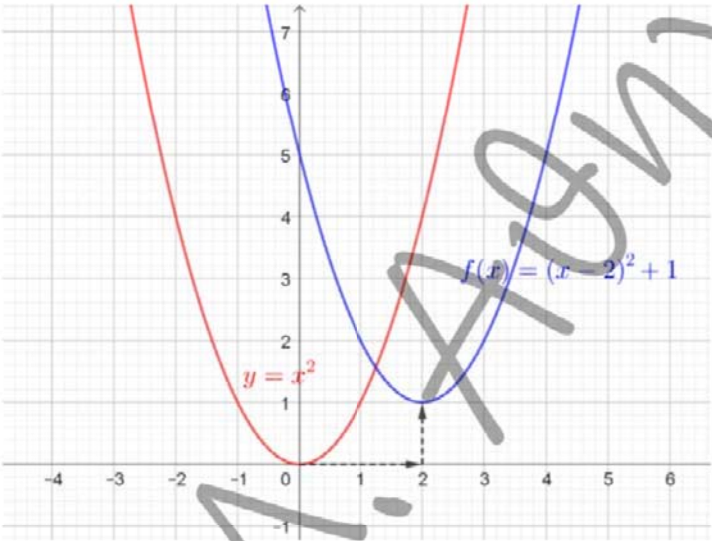

3

ΘΕΜΑ 4

Στο τετράγωνο ΑΒΓΔ του παρακάτω σχήματος με πλευρά 2 cm, παίρνουμε τα εσωτερικά σημεία Ε,Ζ,Η,Θ των πλευρών ΑΒ, ΒΓ, ΓΔ, ΔΑ, αντίστοιχα, ώστε $\mathrm{EB}=\mathrm{Z\Gamma}=\mathrm{H\Delta}=\Theta\mathrm{A}=x$ και σχηματίζεται το τετράγωνο ΕΖΗΘ .

α) Να εκφράσετε την πλευρά ΕΖ ως συνάρτηση του x και να βρείτε τις δυνατές τιμές του x.

(Μονάδες 6)

β) Να αποδείξετε ότι το εμβαδόν του τετραγώνου ΕΖΗΘ συναρτήσει της πλευράς x δίνεται από τη συνάρτηση $\mathrm{E}(x)=2(x-1)^2+2$ και να βρείτε το πεδίο ορισμού της στο πλαίσιο του προβλήματος.

(Μονάδες 6)

γ) Παρακάτω δίνεται η γραφική παράσταση της συνάρτησης $g(x)=2x^2$. Μετατοπίζοντας την κατάλληλα, να σχεδιάσετε τη γραφική παράσταση της συνάρτησης $\mathrm{E}(x)$ και με βάση αυτή, να βρείτε το x έτσι ώστε το εμβαδόν $\mathrm{E}(x)$ του ΕΖΗΘ να γίνεται ελάχιστο.

(Μονάδες 8)

δ) Τι συμπέρασμα προκύπτει για τα σημεία Ε,Ζ,Η,Θ στην περίπτωση που το εμβαδόν του ΕΖΗΘ γίνεται ελάχιστο.

(Μονάδες 5)

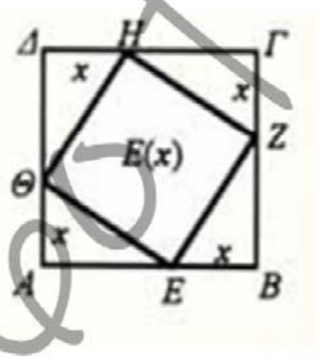

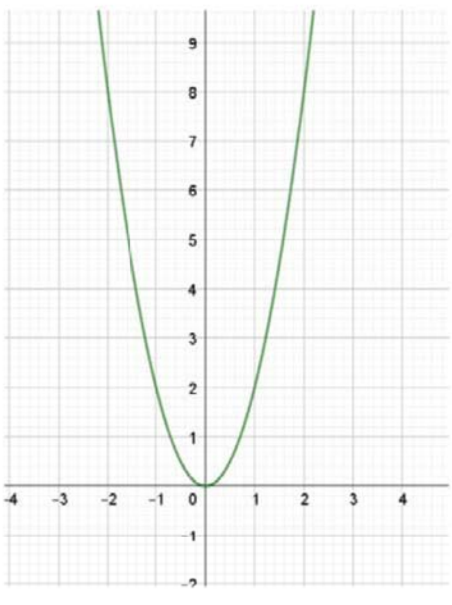

3 Α

ΛΥΣΗ

α) Αφού $\mathrm{Z\Gamma} = x$ και $\mathrm{B\Gamma} = 2$ έχουμε ότι $\mathrm{BZ} = 2 - x$. Από το Πυθαγόρειο θεώρημα στο ΕΒΖ έχουμε : $\mathrm{EZ}^2 = \mathrm{BZ}^2 + \mathrm{EB}^2 = (2-x)^2 + x^2$ οπότε $\mathrm{EZ} = \sqrt{(2-x)^2 + x^2}$. Τέλος αφού το τμήμα $\mathrm{Z\Gamma} = x$ είναι μέρος της πλευράς $\mathrm{B\Gamma} = 2$, έχουμε ότι $0 < x < 2$.

β) Το εμβαδόν του τετραγώνου ΕΖΗΘ είναι ίσο με EZ^2. Είναι

$$\begin{aligned}
&\mathrm{EZ}^2 = (2-x)^2 + x^2 = \\
&4 - 4x + x^2 + x^2 = \\
&2x^2 - 4x + 4 = \\
&2x^2 - 4x + 2 + 2 = \\
&2(x^2 - 2x + 1) + 2 = \\
&2(x-1)^2 + 2
\end{aligned}$$

οπότε η ζητούμενη συνάρτηση είναι $\mathrm{E}(x) = 2(x-1)^2 + 2$ με πεδίο ορισμού το $(0,2)$ αφού όπως δείξαμε παραπάνω είναι $0 < x < 2$.

γ) Η γραφική παράσταση της $\mathrm{E}(x)$ θα προκύψει από τη γραφική παράσταση της $g(x) = 2x^2$, με μια οριζόντια μετατόπιση 1 μονάδα δεξιά και στη συνέχεια με μία κατακόρυφη μετατόπιση 2 μονάδων προς τα πάνω. Η γραφική παράσταση της $\mathrm{E}(x)$ στο $(0,2)$ φαίνεται στο παρακάτω σχήμα.

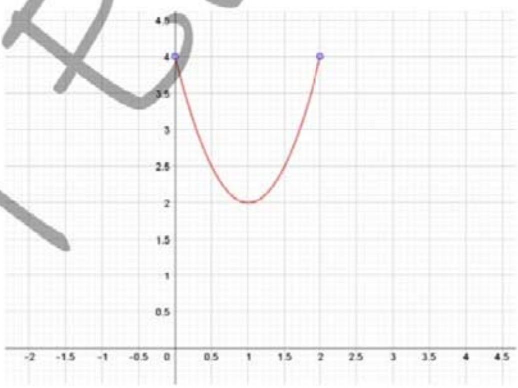

Από τη γραφική παράσταση συμπεραίνουμε ότι το εμβαδόν του τετραγώνου ΕΖΗΘ γίνεται ελάχιστο όταν $x = 1$. Μάλιστα η ελάχιστη τιμή του είναι $2\,cm^2$.

δ) Για $x = 1$ έχουμε ότι $\mathrm{EB} = \mathrm{Z\Gamma} = \mathrm{H\Delta} = \Theta\mathrm{A} = 1$, δηλαδή το εμβαδόν του τετραγώνου ΕΖΗΘ γίνεται ελάχιστο όταν οι κορυφές του είναι τα μέσα των πλευρών του ΑΒΓΔ.

4

ΘΕΜΑ 2

Στο παρακάτω σχήμα δίνεται η γραφική παράσταση της συνάρτησης $f(x)=x^2+1$ και η γραφική παράσταση μιας συνάρτησης $g(x)$ με $x \in \mathbb{R}$.

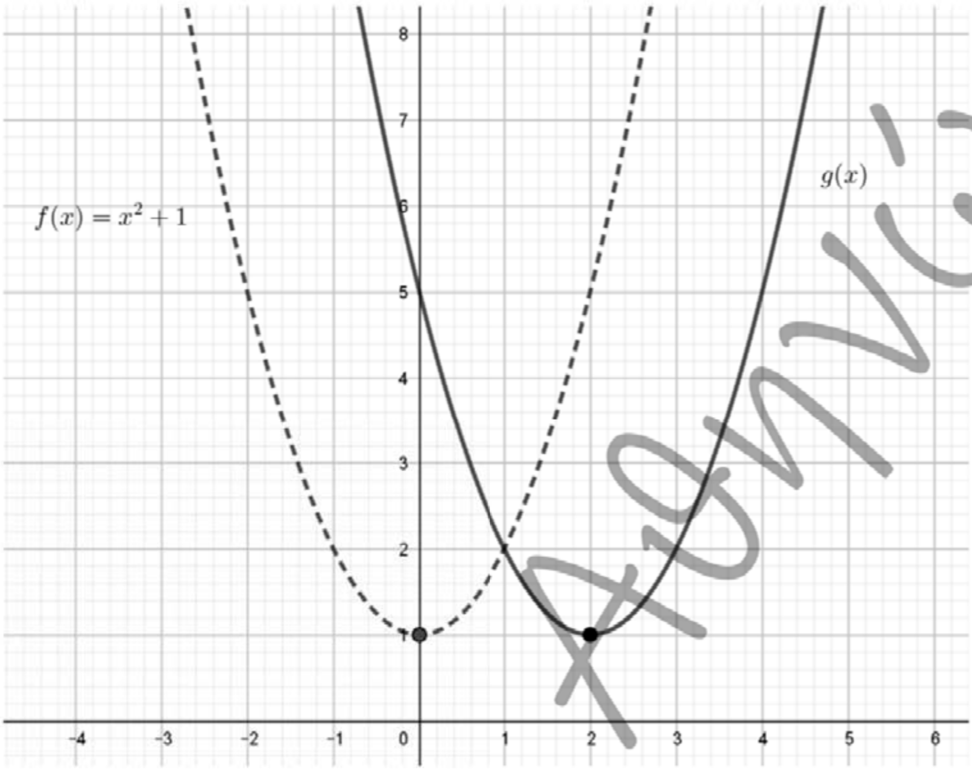

α)

i. Είναι η f άρτια ή περιττή συνάρτηση; Να αιτιολογήσετε την απάντησή σας.

(Μονάδες 7)

ii. Έχει η f μέγιστη τιμή ή ελάχιστη; Να αιτιολογήσετε την απάντησή σας.

(Μονάδες 7)

β)

i. Με ποια μετατόπιση της γραφικής παράστασης της f προέκυψε η γραφική παράσταση της g;

(Μονάδες 7)

ii. Να βρείτε τον τύπο της συνάρτησης g.

(Μονάδες 4)

4 A

ΛΥΣΗ

α)

i. Η f είναι άρτια γιατί, όπως φαίνεται στο σχήμα, η γραφική της παράσταση είναι συμμετρική ως προς τον $y'y$ άξονα.

ii. Η f παρουσιάζει ελάχιστη τιμή ίση με 1 για $x=0$, αφού, όπως φαίνεται στο σχήμα, $f(0)=1$ και $f(x)\geq 1$ για οποιοδήποτε $x\in\mathbb{R}$.

β)

i. Η γραφική παράσταση της g προέκυψε με οριζόντια μετατόπιση της γραφικής παράστασης της f κατά 2 μονάδες δεξιά.

ii. Σύμφωνα με το βi), ο τύπος της g είναι $g(x)=f(x-2)=\left(x-2\right)^2+1=x^2-4x+5$.

5
ΘΕΜΑ 2

Στο διπλανό σχήμα φαίνεται η γραφική παράσταση C_f της συνάρτησης $f(x)=x^2$, $x\in\mathbb{R}$.

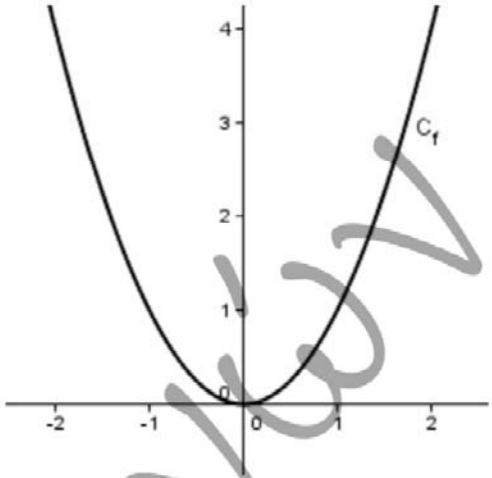

α) Να βρείτε τον τύπο της συνάρτησης $\phi(x)$ της οποίας η γραφική παράσταση προκύπτει από την C_f αν την μετατοπίσουμε μια μονάδα, προς τα πάνω.

(Μονάδες 8)

β) Να σχεδιάσετε τη γραφική παράσταση της $\phi(x)$.

(Μονάδες 8)

γ) Με τη βοήθεια του σχήματος, να βρείτε τη μονοτονία και τα ακρότατα της $\phi(x)$.

(Μονάδες 9)

5 A
ΛΥΣΗ

α) Αν μετατοπίσουμε τη C_f μια μονάδα προς τα πάνω, τότε ο τύπος που αντιστοιχεί στη γραφική παράσταση που προκύπτει $\phi(x)=x^2+1$, $x\in\mathbb{R}$.

β) Η γραφική παράσταση της συνάρτησης $\phi(x)$ φαίνεται στο παρακάτω σχήμα.

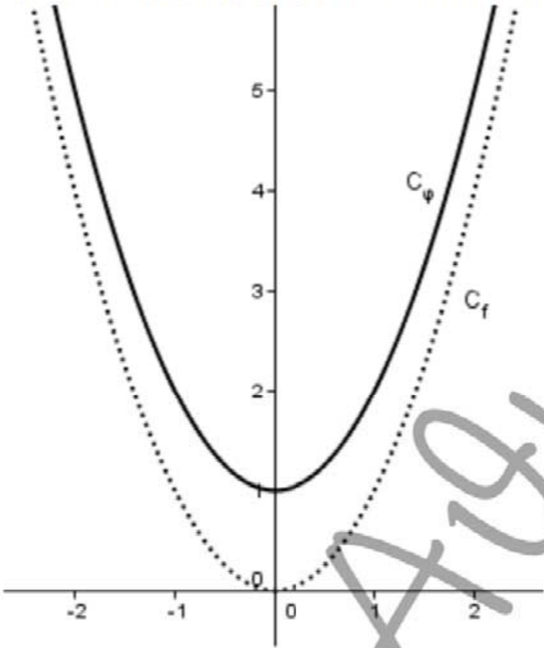

γ) Από το παραπάνω σχήμα προκύπτει ότι η $\phi(x)$ είναι γνησίως φθίνουσα στο διάστημα $(-\infty\ 0]$, γνησίως αύξουσα στο διάστημα $[0,+\infty)$ και παρουσιάζει ελάχιστο για $x=0$. Η ελάχιστη τιμή της είναι ίση με $\phi(0)=1$.

6

ΘΕΜΑ 4

Με συρματόπλεγμα μήκους 20 m θέλουμε να περιφράξουμε οικόπεδο σχήματος ορθογωνίου με διαστάσεις x και y, όπως φαίνεται στο παρακάτω σχήμα.

α) Να εκφράσετε την πλευρά y ως συνάρτηση της πλευράς x και να βρείτε τις δυνατές τιμές της πλευράς x.

(Μονάδες 7)

β) Να αποδείξετε ότι το εμβαδόν $\mathrm{E}(x)$ του ορθογωνίου ως συνάρτηση του x δίνεται από τη συνάρτηση $\mathrm{E}(x) = -(x-5)^2 + 25$ και να βρείτε το πεδίο ορισμού της στο πλαίσιο του προβλήματος.

(Μονάδες 7)

γ) Παρακάτω δίνεται η γραφική παράστασης της συνάρτησης $g(x) = -x^2$. Μετατοπίζοντάς τη κατάλληλα, να σχεδιάσετε τη γραφική παράσταση της συνάρτησης $\mathrm{E}(x)$ και με βάση αυτή, να βρείτε το x έτσι ώστε το εμβαδόν $\mathrm{E}(x)$ του ορθογωνίου να γίνεται μέγιστο.

(Μονάδες 7)

δ) Για την τιμή του x που βρήκατε στο ερώτημα γ), να βρείτε την πλευρά y και να προσδιορίσετε το είδος του ορθογωνίου.

(Μονάδες 4)

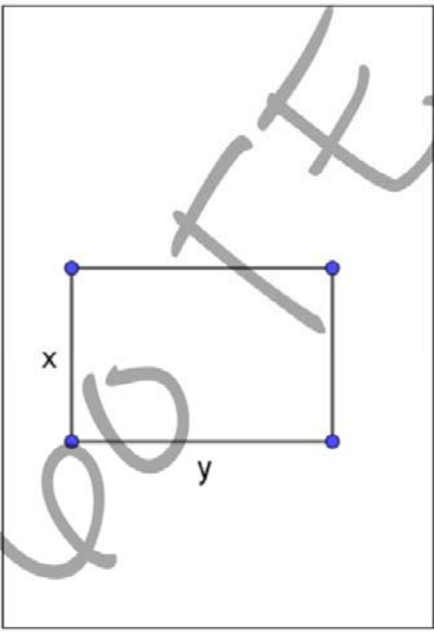

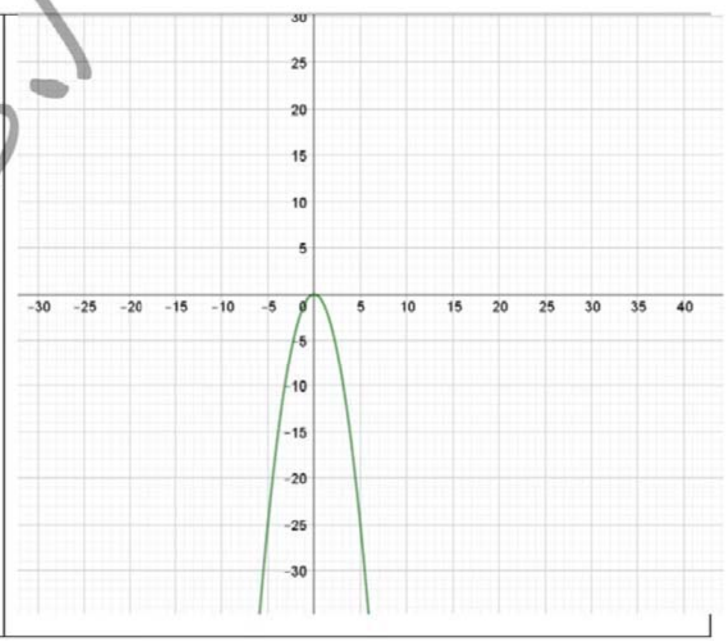

6 A

ΛΥΣΗ

α) Η περίμετρος του ορθογωνίου, ισούται αφενός με $2x+2y$ και αφετέρου με 20 m που είναι το μήκος του συρματοπλέγματος με το οποίο κατασκευάστηκε. Συνεπώς είναι $2x+2y=20 \Leftrightarrow x+y=10 \Leftrightarrow y=10-x$. Επίσης πρέπει $x>0$ και $y>0 \Leftrightarrow 10-x>0 \Leftrightarrow x<10$ ως μήκη πλευρών, οπότε συναληθεύοντας έχουμε τελικά ότι $0<x<10$.

β) Το ζητούμενο εμβαδόν είναι $x \cdot y = x \cdot (10-x) = 10x - x^2$ οπότε

$$
\begin{aligned}
&\mathrm{E}(x) = 10x - x^2 = \\
&-x^2 + 10x - 25 + 25 = \\
&-(x^2 - 10x + 25) + 25 = \\
&-(x-5)^2 + 25
\end{aligned}
$$

με πεδίο ορισμού της το $(0,10)$ αφού όπως δείξαμε παραπάνω είναι $0<x<10$.

γ) Η γραφική παράσταση της $\mathrm{E}(x)$ θα προκύψει από τη γραφική παράσταση της $g(x)=-x^2$, με μια οριζόντια μετατόπιση 5 μονάδες δεξιά και στη συνέχεια με μία κατακόρυφη μετατόπιση 25 μονάδων προς τα πάνω. Η γραφική παράσταση της $\mathrm{E}(x)$ στο $(0,10)$ φαίνεται στο παρακάτω σχήμα.

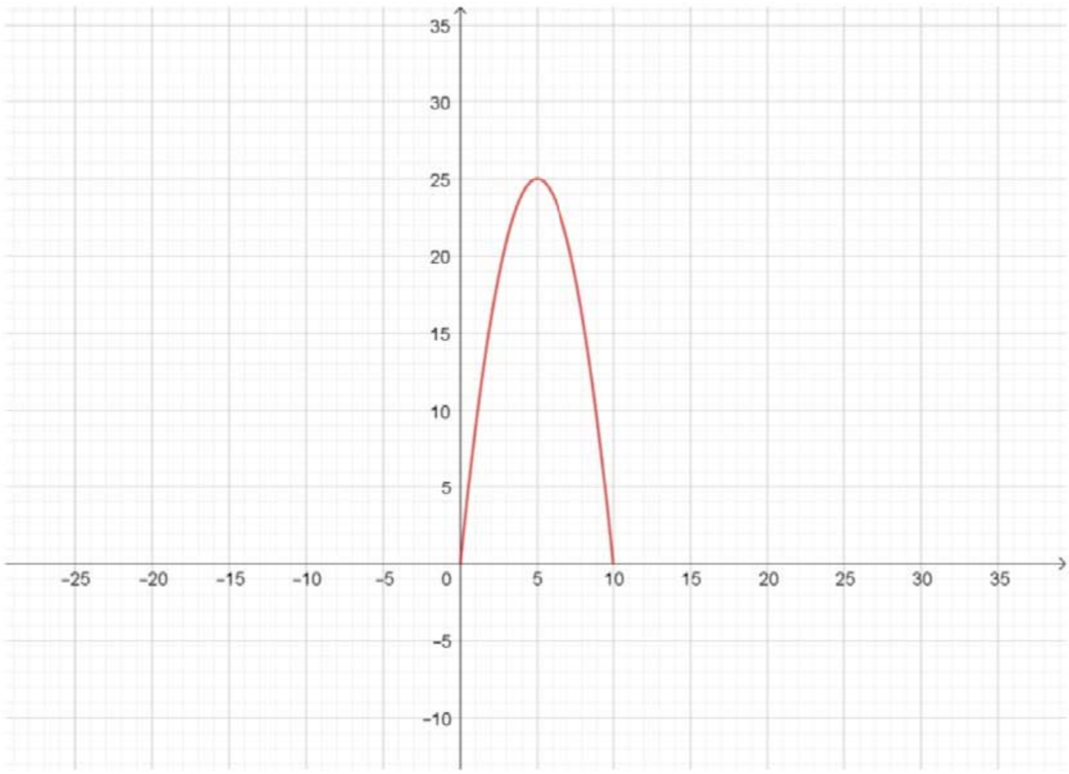

Από τη γραφική παράσταση συμπεραίνουμε ότι το εμβαδόν του ορθογωνίου γίνεται μέγιστο όταν . Μάλιστα η μέγιστη τιμή του είναι $25\, m^2$.

δ) Για $x=5$ έχουμε ότι $y=10-5=5$, δηλαδή το εμβαδόν του ορθογωνίου γίνεται μέγιστο όταν γίνεται τετράγωνο.

7

ΘΕΜΑ 4

Στο σχήμα δίνονται οι γραφικές παραστάσεις μιας παραβολής $f(x) = \alpha x^2 + \beta x + \gamma$ και της ευθείας $g(x) = -x + 2$.

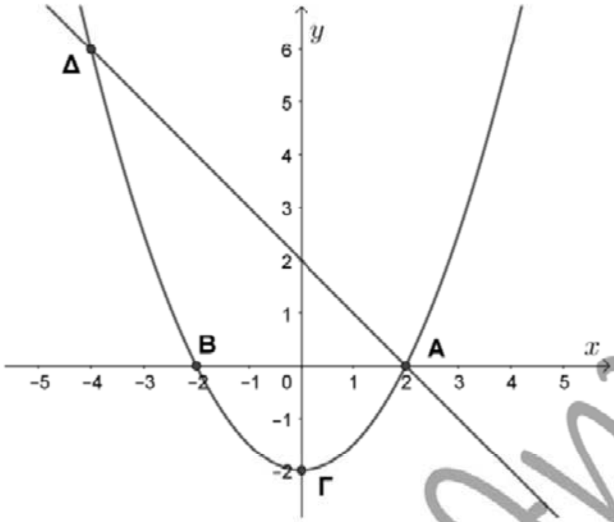

α) Δεδομένου ότι η παραβολή διέρχεται από τα σημεία A, B, Γ, να βρείτε τις τιμές των α, β, γ.

(Μονάδες 8)

β) Αν $\alpha = \frac{1}{2}, \beta = 0$ και $\gamma = -2$, να βρείτε αλγεβρικά τις συντεταγμένες των κοινών σημείων της ευθείας και της παραβολής.

(Μονάδες 8)

γ) Αν μετατοπίσουμε την παραβολή κατά 4,5 μονάδες προς τα πάνω, να δείξετε ότι η ευθεία και η παραβολή θα έχουν ένα μόνο κοινό σημείο.

(Μονάδες 9)

7 A

ΛΥΣΗ

α) Αφού η παραβολή διέρχεται από το σημείο $\Gamma(0,-2)$, ισχύει ότι

$$f(0)=-2 \Leftrightarrow \alpha\cdot 0^2+\beta\cdot 0+\gamma=-2 \Leftrightarrow \gamma=-2.$$

Άρα, $f(x)=\alpha x^2+\beta x-2$. Επίσης, τα σημεία $A(2,0)$ και $B(-2,0)$, είναι σημεία της παραβολής, οπότε:

$$\begin{cases} f(2)=0 \\ f(-2)=0 \end{cases} \Leftrightarrow \begin{cases} \alpha\cdot 2^2+\beta\cdot 2-2=0 \\ \alpha\cdot(-2)^2+\beta\cdot(-2)-2=0 \end{cases} \Leftrightarrow$$

$$\begin{cases} 4\alpha+2\beta-2=0 \\ 4\alpha-2\beta-2=0 \end{cases} \Leftrightarrow \begin{cases} \beta=-2\alpha+1 \\ 2\alpha-(-2\alpha+1)=1 \end{cases} \Leftrightarrow$$

$$\begin{cases} \beta=-2\alpha+1 \\ 4\alpha-1=1 \end{cases} \Leftrightarrow \begin{cases} \beta=-2\cdot\dfrac{1}{2}+1 \\ \alpha=\dfrac{1}{2} \end{cases} \Leftrightarrow \begin{cases} \beta=0 \\ \alpha=\dfrac{1}{2} \end{cases}$$

Άρα, $f(x)=\frac{1}{2}x^2-2$

β) Για να βρούμε τις τετμημένες των κοινών σημείων της παραβολής και της ευθείας, λύνουμε την εξίσωση:

$$f(x)=g(x) \Leftrightarrow \frac{1}{2}x^2-2=-x+2 \Leftrightarrow x^2+2x-8=0.$$

Το τριώνυμο έχει διακρίνουσα $\Delta=2^2-4(-8)=36$ και ρίζες:

$$x_1=\frac{-2+6}{2}=2 \text{ και } x_2=\frac{-2-6}{2}=-4.$$

Είναι $g(2)=0$ και $g(-4)=6$. Άρα, τα σημεία είναι τα $A(2,0)$ και $\Delta(-4,6)$.

γ) Με μετατόπιση της παραβολής κατά 4,5 μονάδες προς τα πάνω προκύπτει η συνάρτηση

$$h(x)=\tfrac{1}{2}x^2-2+4{,}5 \Leftrightarrow h(x)=\tfrac{1}{2}x^2+2{,}5.$$

Για να βρούμε τις τετμημένες των κοινών σημείων της γραφικής παράστασης της συνάρτησης h με την ευθεία g λύνουμε την εξίσωση:

$$h(x)=g(x) \Leftrightarrow \frac{1}{2}x^2+2{,}5=-x+2 \Leftrightarrow$$

$$x^2+2x+1=0 \Leftrightarrow (x+1)^2=0 \Leftrightarrow x=-1.$$

Επίσης, $g(-1)=3$. Άρα, η γραφική παράσταση της συνάρτησης h και η ευθεία g έχουν ένα μόνο κοινό σημείο το $(-1,3)$.

8

ΘΕΜΑ 2

Δίνεται η συνάρτηση $\varphi(x) = |x|,\ x \in \mathbb{R}$ με γραφική παράσταση που φαίνεται στο σχήμα. Επιπλέον οι συναρτήσεις $g(x) = |x-2|,\ x \in \mathbb{R}$ και $f(x) = |x-2| + 1,\ x \in \mathbb{R}$.

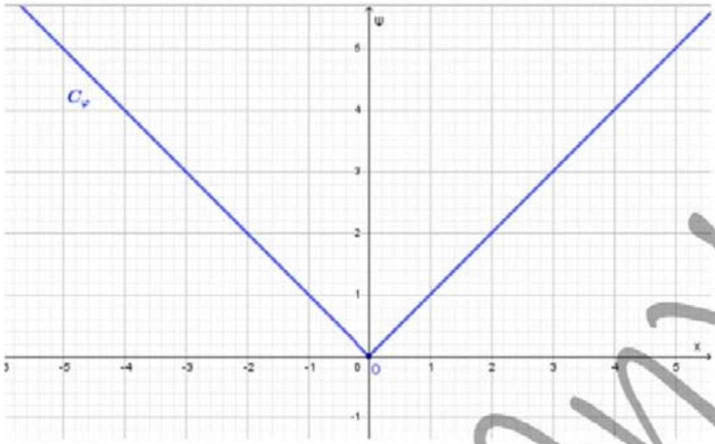

α) Να παραστήσετε γραφικά στο ίδιο σύστημα συντεταγμένων τις συναρτήσεις g, f και να εξηγήσετε πώς προκύπτουν μετατοπίζοντας κατάλληλα τη γραφική παράσταση της φ.

(Μονάδες 13)

β) Με τη βοήθεια της γραφικής παράστασης της f, η οποία δίνεται παρακάτω,

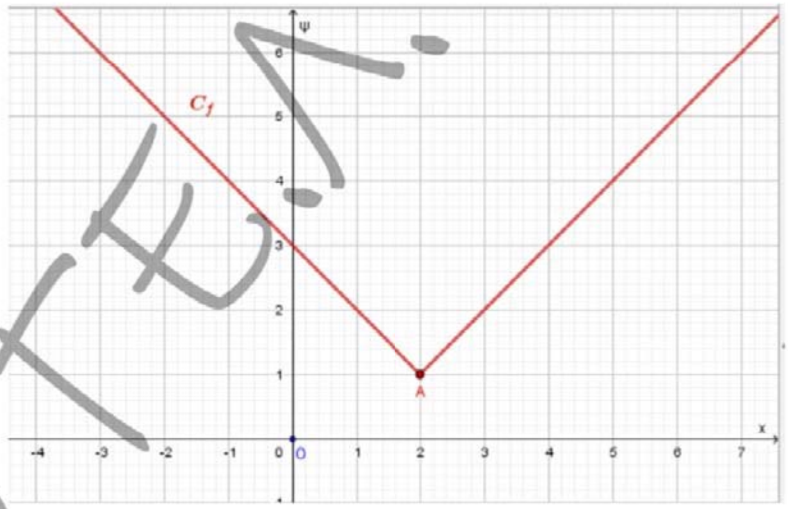

να βρείτε:

i. Τα διαστήματα στα οποία η f είναι γνήσια αύξουσα και γνήσια φθίνουσα.

(Μονάδες 6)

ii. Το ολικό ακρότατο της f και τη θέση του. Τι είδους ακρότατο είναι;

(Μονάδες 6)

8 Α

ΛΥΣΗ

α) Οι γραφικές παραστάσεις των g και f προκύπτουν από δύο διαδοχικές μετατοπίσεις της γραφικής παράστασης της φ:

- μιας οριζόντιας κατά 2 μονάδες προς τα δεξιά (για την g) και
- μιας κατακόρυφης κατά 1 μονάδα προς τα πάνω (για την f).

Έτσι προκύπτουν οι γραφικές παραστάσεις

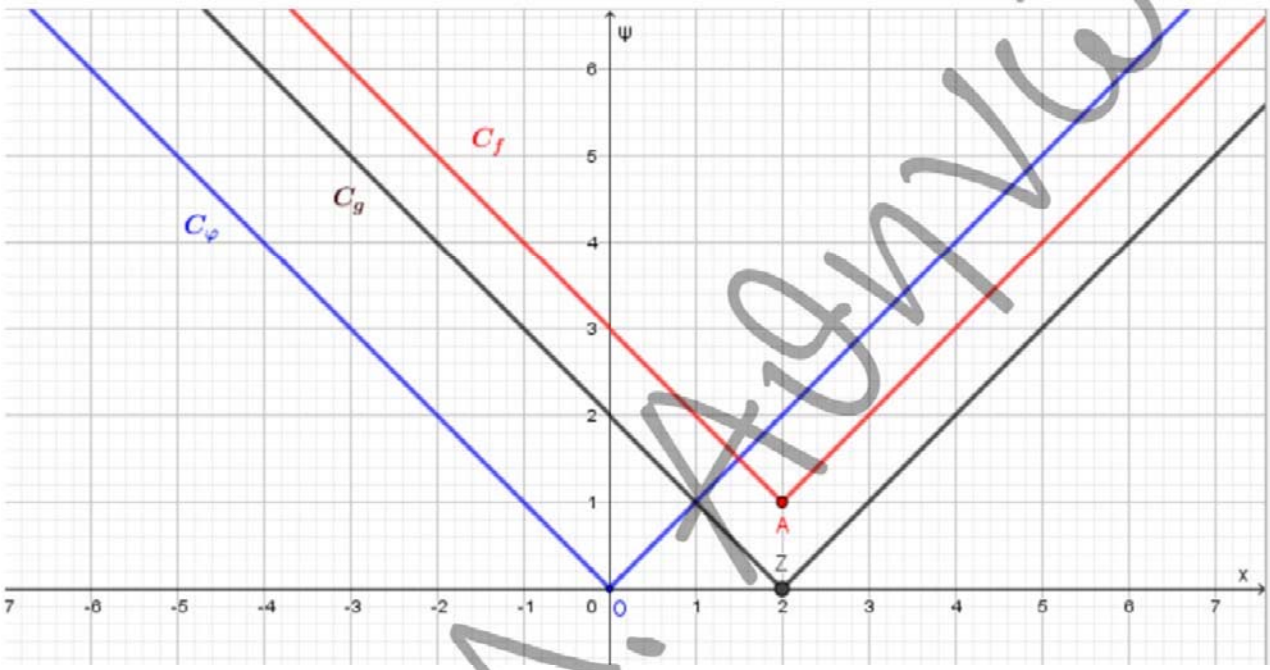

β)

i. Η συνάρτηση f είναι γνησίως φθίνουσα στο $-\infty, 2]$ και γνησίως αύξουσα στο $[2, +\infty)$.

ii. Η συνάρτηση f παρουσιάζει στη θέση $x_0 = 2$, ολικό ελάχιστο το $f(2) = 1$.

9

ΘΕΜΑ 2

Στο παρακάτω σύστημα συντεταγμένων δίνεται η γραφική παράσταση της συνάρτησης $g(x) = x^2 - 2$, $x \in \mathbb{R}$.

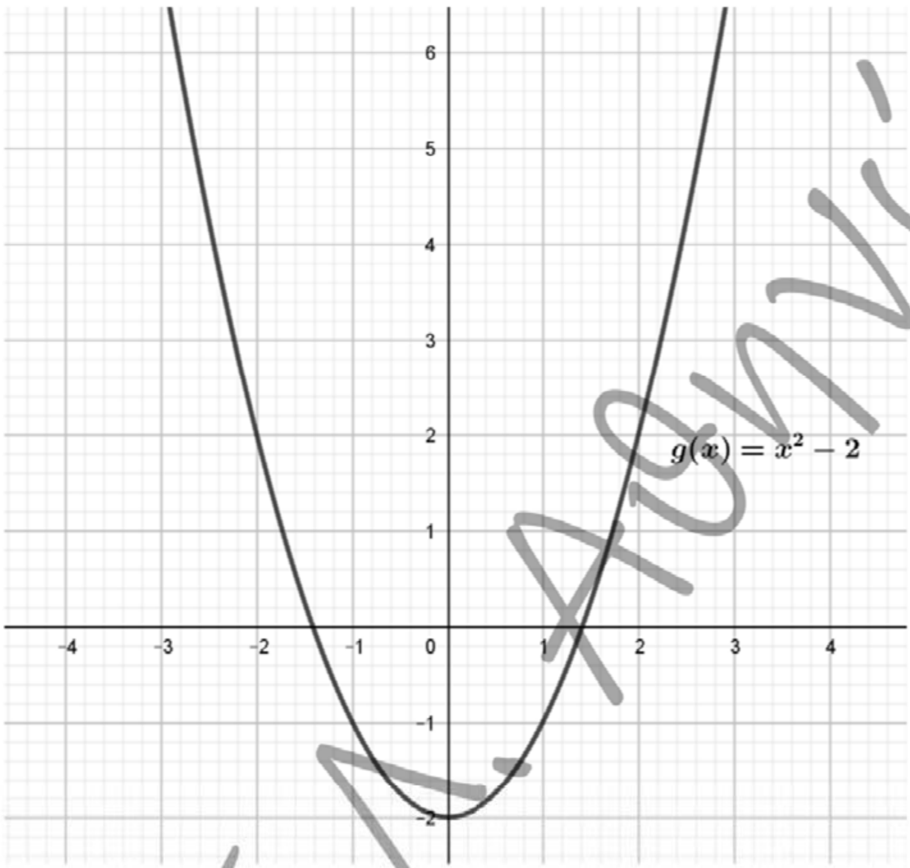

α) Με βάση τη γραφική της παράσταση,

i. να αιτιολογήσετε γιατί η g είναι άρτια.

(Μονάδες 9)

ii. να βρείτε το ελάχιστο της g και τη θέση αυτού.

(Μονάδες 7)

β) Να σχεδιάσετε την γραφική παράσταση της $f(x) = x^2$ μετατοπίζοντας κατάλληλα την γραφική παράσταση της g που φαίνεται στο παραπάνω σχήμα.

(Μονάδες 9)

9 A

ΛΥΣΗ

α)

i. Η γραφική παράσταση της g είναι συμμετρική ως προς τον $y'y$ άξονα, άρα η g είναι άρτια.

ii. Η g παρουσιάζει ελάχιστο στη θέση $x_0 = 0$, το $g(0) = -2$, διότι όπως φαίνεται από τη γραφική της παράσταση, $g(x) \geq -2$ και η ισότητα ισχύει για $x = 0$.

β) Η γραφική παράσταση της $f(x) = x^2 = g(x) + 2$ προκύπτει με κατακόρυφη και προς τα πάνω μετατόπιση της γραφικής παράστασης της $g(x) = x^2 - 2$ κατά 2 μονάδες.

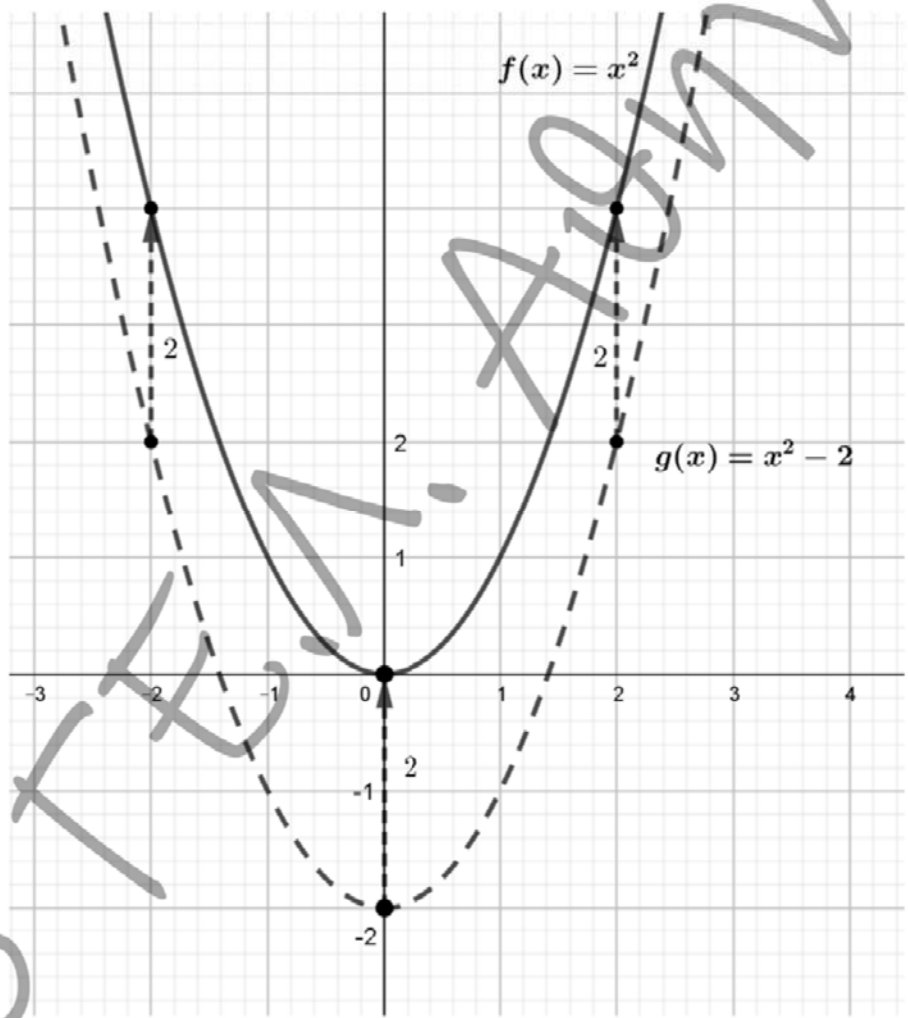

10

ΘΕΜΑ 4

Δίνονται οι συναρτήσεις $\varphi(x) = 3x^2,\ x \in \mathbb{R}$ και $f(x) = 3x^2 - 6x + 8,\ x \in \mathbb{R}$.

α) Να ελέγξετε αν η συνάρτηση φ είναι άρτια ή περιττή και να σχεδιάσετε τη γραφική της παράσταση.

(Μονάδες 4)

β) Να αποδείξετε ότι $f(x) = 3(x-1)^2 + 5,\ x \in \mathbb{R}$. Στη συνέχεια, με τη βοήθεια της γραφικής παράστασης της συνάρτησης φ, να παραστήσετε γραφικά τη συνάρτηση f, αιτιολογώντας την απάντησή σας.

(Μονάδες 4)

γ) Με τη βοήθεια της γραφικής παράστασης της συνάρτησης f, να βρείτε:

i. Τα διαστήματα στα οποία η f είναι γνήσια μονότονη και τον άξονα συμμετρίας της συνάρτησης f.

(Μονάδες 6)

ii. Το ολικό ακρότατο της f και τη θέση του. Τι είδους ακρότατο είναι;

(Μονάδες 4)

iii. Το πλήθος των κοινών σημείων της γραφικής παράστασης της f και της ευθείας με εξίσωση $y = \lambda,\ \lambda \in \mathbb{R}$, για τις διάφορες τιμές του πραγματικού αριθμού λ.

(Μονάδες 7)

10 A

ΛΥΣΗ

α) Η συνάρτηση φ έχει πεδίο ορισμού το **R** , επομένως για κάθε $x \in \mathbf{R}$ το $-x \in \mathbb{R}$.
Επιπλέον για κάθε $x \in \mathbb{R}$ ισχύει: $\varphi(-x) = 3(-x)^2 = 3x^2 = \varphi(x)$.
Επομένως είναι άρτια συνάρτηση.
Η γραφική της παράσταση είναι η παρακάτω παραβολή.

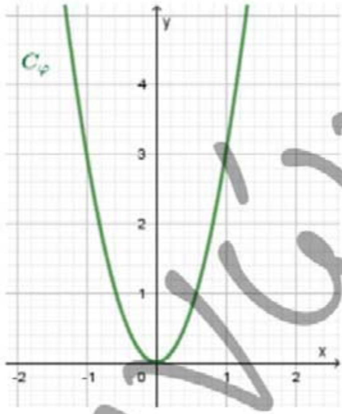

β) Είναι: $f(x) = 3x^2 - 6x + 8 = 3\left(x^2 - 2x + \frac{8}{3}\right) = 3\left(x^2 - 2x + 1 + \frac{5}{3}\right) = 3\left[(x-1)^2 + \frac{5}{3}\right]$

Επομένως $f(x) = 3(x-1)^2 + 5, x \in \mathbf{R}$.
Η γραφική παράσταση της f προκύπτει από δύο διαδοχικές μετατοπίσεις της γραφικής παράστασης της φ, μιας οριζόντιας κατά 1 μονάδα προς τα δεξιά και μιας κατακόρυφης κατά 5 μονάδες προς τα πάνω. Έτσι, είναι:

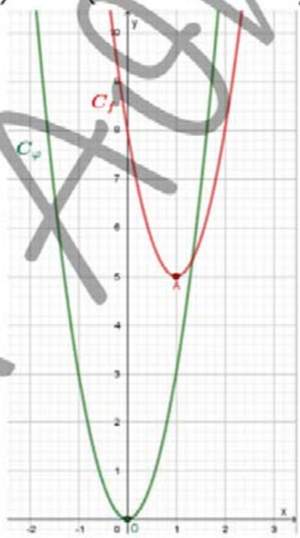

γ) Η κορυφή της παραβολής είναι το σημείο $A(1,5)$. Ως εκ τούτου,

i. Η συνάρτηση f είναι γνησίως φθίνουσα στο $(-\infty, 1]$ και γνησίως αύξουσα στο $[1, +\infty)$. Ο άξονας συμμετρίας της γραφικής παράστασης της f είναι η κατακόρυφη ευθεία που διέρχεται από την κορυφή της, δηλαδή η $x = 1$.

ii. Η συνάρτηση f παρουσιάζει στη θέση $x_0 = 1$, ολικό ελάχιστο το $f(1) = 5$.

iii. Είναι:

- Αν $\lambda > 5$ η εξίσωση έχει 2 ρίζες
- Αν $\lambda = 5$ η εξίσωση έχει 1 ρίζα
- Αν $\lambda < 5$ η εξίσωση είναι αδύνατη

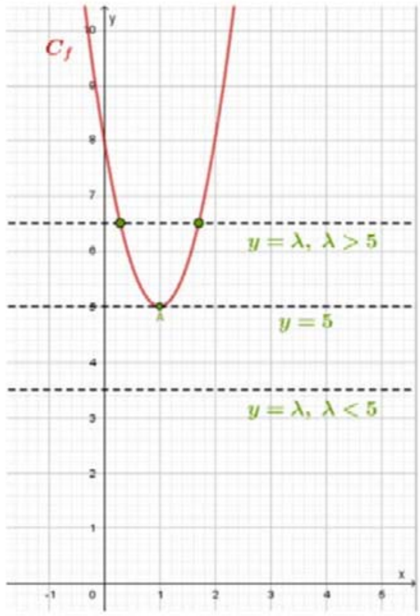

11

ΘΕΜΑ 2

Στο παρακάτω σχήμα δίνεται η γραφική παράσταση της συνάρτησης $g(x)=\frac{1}{3}x^2, x \in R$ και η γραφική παράσταση της συνάρτησης $f(x)$ η οποία προκύπτει από μία οριζόντια μετατόπιση της $g(x)$ κατά 3 μονάδες προς τα δεξιά και μετά κατά μία μονάδα προς τα πάνω.

α) Να επιλέξετε την σωστή απάντηση όσον αφορά τον τύπο της $f(x)$.

(I) $f(x)=g(x+3)+1$. (II) $f(x)=g(x+3)-1$. (III) $f(x)=g(x-3)+1$.
(IV) $f(x)=g(x-3)-1$.

(Μονάδες 9)

β) Να βρείτε την ελάχιστη τιμή της συνάρτησης $f(x)$ και την θέση ελαχίστου.

(Μονάδες 8)

γ) Να γράψετε τα διαστήματα στα οποία η συνάρτηση $f(x)$ είναι γνησίως αύξουσα ή γνησίως φθίνουσα.

(Μονάδες 8)

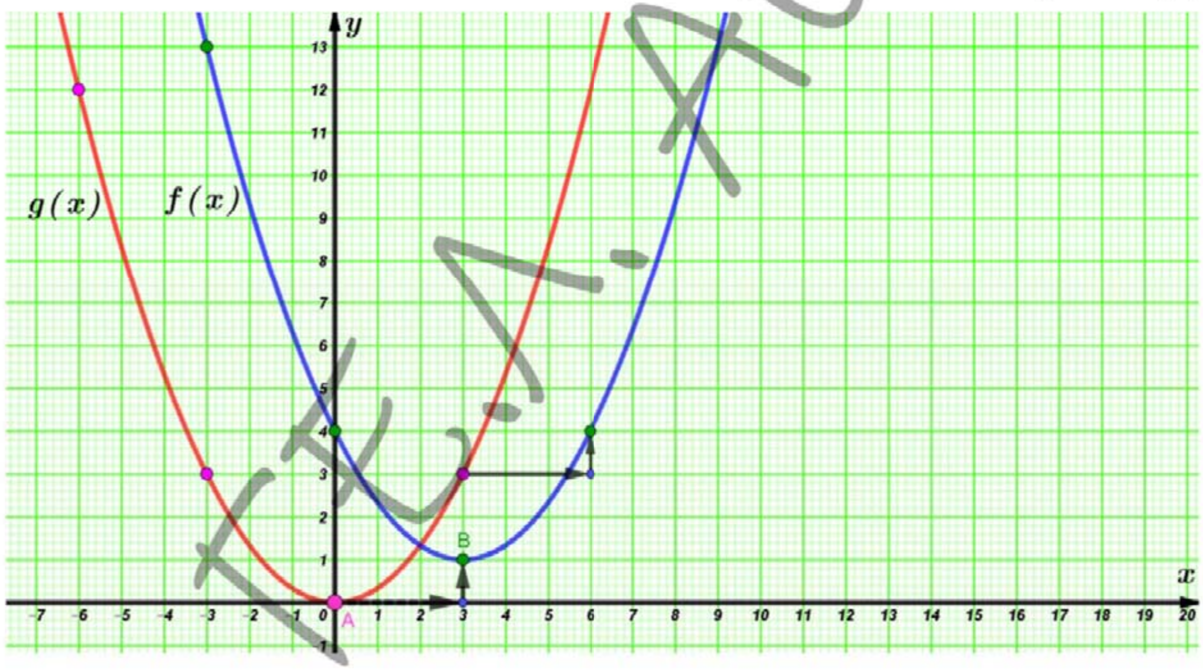

11 A

ΛΥΣΗ

α) Σωστή απάντηση είναι η (III), με βάση την παράγραφο 2.2.

β) Από το σχήμα διαπιστώνουμε ότι η μικρότερη δυνατή τιμή της συνάρτησης $f(\mathrm{x})$ είναι ο αριθμός 1 και επιτυγχάνεται όταν $\mathrm{x} = 3$.

γ) Παρατηρούμε ότι η $f(\mathrm{x})$ είναι γνησίως φθίνουσα στο διάστημα $(-\infty, 3]$ και γνησίως αύξουσα στο διάστημα $[3, +\infty)$.